

Riigikogu õiguskomisjoni istungi protokoll nr 89

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 15. september 2025

Algus 11.15, lõpp 12.39

Juhataja: Madis Timpson (esimees)

Protokollija: Selenä Eenmaa (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Peeter Ernits, Andre Hanimägi, Anti Haugas, Maria Jufereva-Skuratovski, Jaanus Karilaid, Valdo Randpere, Stig Rästa, Varro Vooglaid

Komisjoni ametnikud: Raini Laide (nõunik-sekretariaadijuhataja), Linnar Liivamägi (nõunik)

Puudusid: Heljo Pikhof ja Vilja Toomast

Kutsutud: Siseministeeriumi korrakaitse- ja süütoemenetluse osakonna juhataja Henry Timberg ja sama osakonna nõunik Ago Iloste, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor Egert Belitšev, Justiits- ja Digiministeeriumi avaliku õiguse talituse juhataja Illimar Pärnamägi ja nõunik Mari Käbi, andmekaitsetalituse nõunikud Kristel Niidas ja Merili Koppel, Andmekaitse Inspeksiooni Euroopa koostöö ja õiguse valdkonna jurist Irina Meldjuk, Õiguskantsleri Kantselei õiguskorra kaitse osakonna juht Marju Agarmaa ja sama osakonna vanemnõunik Liina Lust-Vedder, Rahandusministeeriumi maksu- ja tollipoliitika osakonna peaspetsialist Kaire Taar (2. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Peeter Tali, Ando Kivibergi, Anti Haugase, Mati Raidma algatatud politsei ja piirivalve seaduse täiendamise seaduse eelnõu (670 SE) teise lugemise ettevalmistamine
3. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Riigikogu õiguskomisjoni nädala (15.09.2025-21.09.2025) töökava

Komisjoni istung esmaspäev, 15. september 2025 kell 11.15

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Peeter Tali, Ando Kivibergi, Anti Haugase, Mati Raidma algatatud politsei ja piirivalve seaduse täiendamise seaduse eelnõu (670 SE) teise lugemise ettevalmistamine
3. Info ja muud küsimused

Komisjoni avalik istung teisipäev, 16. september 2025 kell 14.15

1. Vabariigi Valitsuse algatatud töölepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (602 SE) teise lugemise ettevalmistamine ja kollektiivse pöördumise "“STOPP” töölepingu seaduse muudatustele!" arutamine
2. Info ja muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Peeter Ernits, Andre Hanimägi, Anti Haugas, Maria Jufereva-Skuratovski, Jaanus Karilaid, Valdo Randpere, Stig Rästa, Madis Timpson, Varro Vooglaid).

2. Peeter Tali, Ando Kivibergi, Anti Haugase, Mati Raidma algatatud politsei ja piirivalve seaduse täiendamise seaduse eelnõu (670 SE) teise lugemise ettevalmistamine

Madis Timpson sõnas sissejuhatuseks, et eelnõu 670 SE valmistatakse täna ette teiseks lugemiseks ning istungile on kutsutud erinevad osapooled, kes on ka eelnevalt eelnõu menetluses osalenud. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg oli selle eelnõu puhul määratud pikalt ning tänaseks on laekunud Siseministeeriumi poolsed ettepanekud, mis arvestavad sisuliselt ka Rahandusministeeriumi poolt õiguskomisjonile saadetud arvamuse kirjas toodud ettepanekuid. Riigikogu liikmete poolt muudatusettepanekuid eelnõule ei esitatud. Esimees andis esmalt muudatusettepanekute tutvustamiseks sõna Siseministeeriumi (SIM) esindajale.

Henry Timberg sõnas, et Vabariigi Valitsus (VV) toetab neid muudatusettepanekuid, mille eesmärk on tagada, et numbrituvastuskaamerate süsteem saaks jätkata toimimist senisel viisil ehk säilitades kuritegevuse vastase võitluse ja ohutõrje eesmärgil võimaluse salvestada vajadusel kõiki kaamera vaateväljast mööduvaid mootorsõidukeid. Selle seisukoha koondamisel on proovitud arvestada võimalikult palju nii erinevate ministeeriumite kui ka teiste asutuste seisukohtadega, et see lahendus oleks võimalikult konsensuslik.

H. Timberg tutvustas lähemalt [VV arvamuse kirjas](#) eraldi punktide alusel välja toodud SIM poolsete muudatusettepanekute sisu.

Madis Timpson andis seejärel sõna Justiits- ja Digiministeeriumi (JDM) esindajale.

Illimar Pärnamägi kinnitas, et SIM esitatud muudatusettepanekud on kõik koos läbi arutatud ning JDM toetab neid täielikult. Nagu siin eelnevalt mainitud, on JDM kõige olulisem seisukoht olnud see, et kui seni on avalikus kohas kaamerate kasutamine olnud seotud konkreetse korrakaitseaduse § 34 ohumudeliga, siis sellest irdumine oleks väga selge ja teadlik poliitiline valik. Hetkel seda murekohta enam SIM esitatud ettepanekute kohaselt ei ole ning jäädakse siiski senise põhimõtte juurde.

Madis Timpson andis seejärel sõna Õiguskantsleri Kantselei esindajale.

Marju Agarmaa sõnas, et õiguskantsler toetab neid ettepanekuid. Eriti oluliseks peab õiguskantsler seda, et isikute näokujutist ei oleks võimalik kasutada. Kui täna pole see veel võimalik, siis võiks suund näotuvastuskaamerate kasutamisel olla siiski sellise tehnilise lahenduse poole, kus isiku näokujutis oleks pildil hägustatud. Muus osas on muudatustega eelnõu puhul õiguskantsleri hinnangul leitud päris hea tasakaal.

M. Agarmaa lisas, et üks murekoht, mida on ka varem esile toodud ning mis hetkel eelnõust puudub, kuid millele Riigikogu liikmed võiksid tähelepanu pöörata, on seotud kaamerate arvu ning paigutusega üle Eesti. Selles osas võiks kaaluda, kas oleks kohane mõni reguleeritud distants, kui tihedalt kaameravõrgustik peaks paigutatud olema. Praegu eelnõu seda ei reguleeri ning jätab seega täidesaatvale võimule võimaluse paigutada kaameraid justkui ükskõik kui tihedalt, näiteks iga 100 meetri tagant juhul, kui ohuhinnangud peaksid sellist vajadust näidustama.

Madis Timpson andis seejärel sõna Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) esindajale.

Irina Meldjuk sõnas, et AKI on samuti osalenud eelnõu menetluses ning saab kinnitada, et

on nende muudatusettepanekutega kursis ja toetab neid.

Andre Hanimägi soovis täpsustust § 13¹ punktis 3 toodud tagaotsimise aluse kohta vallajasjade ehk tagaotsitavate esemete osas, et kui inimese auto varastatakse, siis kas üldse reageeritakse olukorrale numbrituvastuskaameraid kasutades või mitte. Kui lugeda SIM ettepanekutes toodud põhjendusi, siis on tagaotsimise aluse (punkti 3) osas öeldud, et vallajasjade otsimisel tuleb eristada juhtumeid, kus esemete tagaotsimist tehakse rahvusvahelise koostöö raames ehk rahvusvaheliselt tagaotsitavate esemete asukoha kindlakstegemine on seotud piiriüleste rikkumistega. Muudel juhtudel peaks vallajasja otsimiseks numbrituvastuskaamera kasutamine olema põhjendatud siis, kui tegemist on olulise ohuga. Seejärel viidatakse aga hoopis olulise väärtusega varalisele kahjule ehk kui vallajasja väärtus ületab ühe kuu palga alammäära kümnekordselt, st näiteks 886 eurose alammäära puhul peab olulise väärtusega varaline kahju olema vähemalt 8860 eurot.

A. Hanimägi küsis eelnevast lähtuvalt, kas auto varguse puhul on võimalik kasutada numbrituvastuskaameraid kui auto väärtus ulatub üle või alla 8860 eurot, või siis peab auto üldse selleks olema rahvusvaheliselt tagaotsitav.

Lisaks uuris ta näotuvastuse osas, et kui praegu võib ka olla näokujutis jäänud numbrituvastuskaamera pildile nii, et on tegelikult tuvastatav, aga seda kasutada ega töödelda ei saa, siis kas on arutatud ka võimalust seda vajadusel siiski kasutada väga tõsiste kuritegude puhul, näiteks mõrva korral, kui näokujutis on autos tuvastatav ning see informatsioon võib olla kuriteo lahendamiseks oluline. Praegu ei ole see seaduse järgi võimalik, isegi siis, kui on näiteks teada, et autos on pildile jäädvustatud otsitav isik. A. Hanimägi märkis, et see olukord tundub kuidagi teistpidi liiast ning teatud juhtudel võiks see siiski olla mõistlikult kasutatav.

Henry Timberg selgitas, et rahvusvaheliselt tagaotsitavate esemete all peetakse eeskätt silmas sõidukeid, mille kohta on sisestatud teave mõnda rahvusvahelisse süsteemi näiteks Interpoli või Europoli poolt. Eestisiselt võib sõiduki vargus tagaotsimise aluse punkti alla langeda kahel juhul. Esiteks, kui alustatakse kriminaalmenetlus ja andmeid päritakse selle alusel. Kriminaalmenetlus algatakse praegu siis, kui eseme väärtus ületab 200 eurot. Teiseks võib alus olla ohutõrje, mil juhul peabki kõrgendatud või nn olulise ohu puhul asja väärtus korrakaitseaduses sätestatult ületama ühe kuu palga alammäära kümnekordselt ehk siis 8860 eurot. Kriminaalmenetluse saab aga siiski algatada ka juhul, kui sõiduk on kallim kui 200 eurot. Seega on vastus jaatav, et numbrituvastuskaameraga saab teatud juhtudel ka varastatud sõidukeid otsida.

H. Timberg nõustus, et oluliste kriminaalmenetluste või tõsiste kuritegude puhul võib esineda teatud juhtumeid, kus näokujutise kasutamine võiks olla põhjendatud. Käesolevas eelnõus ei ole seda eristust isiku kujutise osas tehtud, kuna eelnõu menetlus on olnud kiireloomuline, eesmärgiga leida kõikidele osapooltele ühtselt sobiv lahendus. Samas tuleb märkida, et SIM on algatanud uue politsei ja piirivalve seaduse (PPVS) eelnõu, mis tuleneb sellest, et AKI teostas Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) POLIS andmekogu üle järelevalvet. Selle AKI tagasiside põhjal algatatud uue PPVS eelnõu koostamise raames vaadatakse üle, kas ja milliseid erandeid võiks sinna sisse tuua. See arutelu aga võtab aega ning arvestades, et hetkel on peamine eesmärk numbrituvastuskaamerate uuesti tööle saamine, ei ole seda erisust käesolevas eelnõus toodud ning isiku kujutise kasutamine on keelatud. H. Timberg rõhutas, et eelkõige on numbrituvastuskaamerate kasutamise eesmärk siiski sõidukite, haagiste ja nende registreerimisnumbrite tuvastamine. Kui kaaluda mingitel juhtudel kaamerate kasutamist ka isiku tuvastamiseks, tuleb see õiguslikult palju täpsemalt määratleda, kuna tegemist ei oleks siis enam ainult numbrituvastuskaameraga.

Anti Haugas palus täpsustust § 13¹ lõige 3 punkti 2 sõnastuse osas, mille kohaselt võib PPA numbrituvastuskaamera salvestist edasi töödelda „kõrgendatud või olulise ohu väljaselgitamise ja tõrjumise või sellise korrarikkumise kõrvaldamise“ eesmärgil. Ta küsis täpsemalt, millele viitab selles sõnastuses sõna „sellise“.

Henry Timberg vastas, et see viitab kõrgendatud või olulisele ohule. See on korrakaitsega seotud lähenemise alusel seaduse sõnastamise loogika. Üldiselt kõik, kes selle seadusega igapäevaselt töötavad, mõistavad, et kui säte võimaldab teatud meetmeid rakendada olulise või kõrgendatud ohu tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks, siis võib mõista, et ka korrariikkumine peab olema seotud kõrgendatud või olulise ohuga.

Anti Haugas märkis, et praktikas on kasutatud kaameraid, mis pildistavad sõidukeid ainuüksi eestvaatest. Ta uuris, miks on Eesti süsteemi puhul valitud just see lahendus. Näiteks Poolas on ostukeskustes kasutusel kaamerad, mis võimaldavad sõidukit pildistada ka tagantpoolt ning sellisel juhul ei olnud inimese nägu sealt pildilt üldse võimalik näha ega tuvastada.

Valdo Randpere kommenteeris, et ka temale jäi eelkõneleja tõstatatud teema silma, sest kui haagise puhul numbrimärki pildistada, peaks seda tegema ka tagantpoolt. Ta märkis, et kui numbrituvastuskaamerate teemat kevadel arutati, siis tõi PPA peadirektor esile, et numbrituvastuskaamerate peatamise tõttu on kuritegude avastamine ja uurimine raskendatud ning uuris, kuidas on selles osas PPA suvi möödunud.

V. Randpere soovis lisaks tuua esile lõikes 5 punktis 1 sätestatud Maksu- ja Tolliameti (MTA) õiguse juurdepääsule numbrituvastuskaamerate salvestistele. Vahepealsest eelnõust oli see õigus juba välja jäetud, kuid nüüd on see jälle SIM poolsete muudatustega eelnõus sees. Kuigi MTA on ise põhjendanud oma vajadust neid salvestisi kasutada, oleks tema hinnangul pigem mõistlikum jätta MTA-le juurdepääs ainult piiriületusel, mitte siseriiklikult tehtud piltidele.

Egert Belitšev vastas, et ei ole eelnevalt väitnud, et kuritegude uurimine ei ole justkui enam võimalik, vaid toonud esile, et seda on ilma numbrituvastuskaamerateta oluliselt keerulisem teha. Suve jooksul on olnud märkimisväärselt mitmeid juhtumeid, kus selle tõttu on mõni asi jäänud lahendamata või oleks võinud jõuda lahenduseni oluliselt kiiremini. Ta tõi siinkohal näite, kuidas PPA kulutab täna tohutult koguses ressursse ühe pedofiilide grupi liikumise järgimiseks, kuna kogu grupp on menetluses ning allikalt saabuvat informatsiooni uuritakse kohtu loal suure hulga politseinikega. Numbrituvastuskaameraga oleks liikumise järgimine oluliselt efektiivsem, vähendaks ressursside kasutust ja aitaks ära hoida võimalikke planeeritud kuritegusid.

Lisaks võib tuua näite suvel ka meediast läbi käinud enesetapu juhtumi osas. Kuigi ei saa seda tagantjärgi garanteerida, et abi oleks sel viisil jõudnud õigel ajal, on täna teada, et ei jõutud õigel ajal. Kuna isik liikus sõidukiga, aga PPA-l ühtegi jälge ei olnud ja isikut otsiti seetõttu viis päeva, oleks ehk numbrituvastuskaamera sellisel juhul olnud abiks kiiremini reageerimisel ja liikumise tuvastamisel.

Madis Timpson andis MTA küsimuse osas vastamiseks sõna Rahandusministeeriumi esindajale.

Kaire Taar selgitas, et MTA vajab numbrituvastuskaameratele juurdepääsu seoses tolliseaduses §-is 4 sätestatud ülesannete täitmiseks. Lisaks jõustus käesoleva aasta 27. aprillil kriminaalmenetluse seadustiku muudatused, millega laiendati MTA uurimisalluvuses olevate kuritegude loetelu ehk Kaitsepolitseiametilt anti MTA-le üle kauba sisse- ja väljaveo keeluga seotud sanktsioonikuritegude menetlemine. MTA on kriminaalmenetluse seadustiku alusel järelevalveasutus, kes saab teostada iseseisvalt järelevalvetoiminguid. Seetõttu on ka numbrituvastussüsteem vältimatu osa järelevalvestegevusest kuriteo kohta teave kogumisel ja menetluse läbiviimisel. Tuleb märkida, et mitmed sellised kuriteod on riigisisised ja ei piirdu üksnes piiriületusega, mistõttu on numbrituvastuskaamerate andmed nende kuritegude avastamisel olulise tähtsusega. See puudutab näiteks narkokuritegusid ja ebaseaduslike tubakatoodetega seotud kuritegusid.

K. Taar rõhutas, et MTA ei taotle piiramatut või kontrollimatut juurdepääsu, vaid eesmärk on

saada nendele andmetele juurdepääs samadel eelnõuga kehtestatavatel tingimustel kui PPA, kuna kahel asutusel on samasugused teenistusülesanded.

Valdo Randpere kommenteeris, et päris samasugused need teenistusülesanded siiski ei ole ning kui PPA-l on piiratud õigused jälitustegevuseks, siis peaks tema hinnangul ka siin kaaluma MTA-le piirangut siseriiklike numbrituvastuskaamerate andmetele ligipääsu osas. Tema seisukohalt ei ole see vajadus praegu piisavalt põhjendatud.

Madis Timpson palus PPA esindajal vastata ka eelnevalt kõlanud tagantpoolt pildistamisega seotud küsimusele.

Egert Belitšev vastas, et seni on olnud kaamerate puhul tehniliselt lihtsam fokuseerida lähenevat sõidukit, võrreldes eemalduvaga. Samas võimaldavad täna kaamerate tehnilised uuendused nüüd sisuliselt pildistada ka tagantpoolt nii, nagu ka osad liikluskaamerad. Seega on tehniliselt võimalik panna kaamerad tööle mõlemalt poolt, kuid seejuures tuleb veenduda, et eemaldumise suunas on kaamera võimeline sama sõiduki numbrimärgile fokuseerima.

Henry Timberg täpsustas MTA osas, et MTA on uurimisasutus, kes menetleb erinevaid kuritegusid, sh nüüd ka rahvusvahelisi sanktsioonirikumisi, mistõttu võib neil menetluslikult neid andmeid vaja olla. Euroopa Liidu lähenemisviis toetab pigem ühtse kaameravõrgustiku olemasolu riigis, mitte eraldi võrgustikke igale asutusele. H. Timberg rõhutas siinkohal, et numbrituvastuskaamerate andmetele ligipääsetavus on iseenesest eelnõuga juba piiratud nii, et iga asutus peab oma päringut põhjendama. Näiteks tooma selleks välja juhtumi, sh kriminaalmenetluse numbri jne. Seega, kui on vajadus suurendada läbipaistvust MTA tegevuse osas ning tagada, et seda süsteemi ei kuritarvitata, siis lasub MTA-le kohustus koostada ülevaade tehtud päringute kohta, kuna kõik sisestatud andmed tuleb siduda konkreetsete menetluste ja juhtumitega. Kui seda ei tehta, siis ei kasutata süsteemi õigesti.

Varro Vooglaid sõnas, et nii tema kui ka EKRE fraktsioon ei toeta selle eelnõuga reguleeritavat süsteemi üldiselt juba kontseptuaalsel tasandil. Erinevalt õiguskantsleri esindaja hinnangust ei saa nõustuda, et kavandatud lahendus on põhiseaduslike väärtustega kooskõlas. Eeskätt ei vasta see näiteks andmete kogumise minimaalsuse põhimõttele, kui kõiki tänavatel liiklevaid isikuid pildistatakse üles sõltumata sellest, kas nad on rikkunud mõnda õigusakti või mitte. Tegemist on põhimõttelise suunaga, kuhu Eesti ühiskonda ei tohiks liikuda. Ta märkis, et eelnevalt kolleegide tõstatatud küsimus tagantpoolt pildistamise kohta on siinkohal asjakohane, sest kui puudub igasugune huvi autos viibivate isikute tuvastamiseks, siis on küsitav, miks ei kasutata kaamerate tehnilist võimalust pildistada sõidukeid tagantpoolt. Sellisel juhul oleks võimalik fokuseerida üksnes autonumbrimärgi tuvastamisele.

Lisaks soovis ta tuua esile oma juba varasema protesti, et tema hinnangul on PPA varasemalt Riigikogu komisjonidele valeinformatsiooni andnud. Kui 13. mail toimus õiguskomisjoni ja põhiseaduskomisjoni avalik ühisistung numbrituvastuskaamerate kasutamise õigusliku regulatsiooni teemal, siis andis PPA esindaja mõista, et numbrituvastuskaamerad on seadistatud sellisel viisil, et autos viibivad inimesed ei jää pildi peale. Vahepealsel ajal on aga selgunud, et mitmetel juhtudel on isikud siiski piltidel äratuntavad. Selle tõttu taotles ta ka isiklikult PPA-lt oma autost tehtud piltide väljastamist töötlemata kujul, kuid sellele vastati keelduvalt isegi nelja taotluse järel. Lõpuks teavitati, et neid pilte ei saagi enam väljastada, ka isegi AKI nõude korral, kuna PPA on need pildid nüüdseks ära kustutanud. Selline PPA poolne käitumine ja siin komisjoni nõökimine ei ole kohane. Õiguskomisjoni liikmena on ta esitanud teabenõude, et selgitada, millises ulatuses on isikuandmeid kogutud, kuna tal on õigus sellist päringut teha ning PPA-l on kohustus seda informatsiooni väljastada, kuid selle asemel tegeles PPA nn nõökimisega, mis ei ole kohane.

V. Vooglaid rõhutas, et kui varasemalt on PPA esindaja kinnitanud, et isikuid ei ole võimalik tuvastada, aga praegune eelnõu sätestab otsesõnu, et numbrituvastuskaamera salvestise

andmed võivad sisaldada fotole jäänud mootorsõidukis või selles vahetus läheduses viibinud isiku kujutist, siis on selline vastuolu probleem.

Lisaks küsis, kes ja kuidas kontrollib seda, kas kaamerate paigutamiseks tehtud ohuhinnang on asjakohane ja põhjendatud või mitte. Siinkohal tuleks vältida olukorda, kus PPA tehtud ohuhinnangute tulemusel on justkui õigustatud kaamerate paigutus üle Eesti liiga tihedalt.

Egert Belitšev vastas, et viimaste kuude jooksul on ta osalenud mitmel korral Riigikogu komisjonide töös. Kõikidel kordadel on juba varasemalt toodud esile võimalus, et teatud juhtudel võivad piltidele jääda ka isiku kujutised, mida isikud ise võiksid küll ära tunda, kuid millest PPA ei suuda isikut üheselt tuvastada. Kaamerad on seadistatud sellisel viisil, kus fookus jääb numbrimärgile. Sõidukis või selle läheduses pildile jäänud näokujutised võivad olla kas osaliselt või tervikuna nähtavad või mitte.

Ta märkis, et mitmed pildid, mida avalikkuses on näidatud kui numbrituvastuskaamera pilte, on tihti tegelikult tehtud hoopis liiklusjärelevalvekaameratega, mis on teistsuguse seadistusega.

E. Belitšev sõnas, et andmete väljastamisel lähtutakse AKI soovitustest. Kui tehniliste seadmete abil kogutud andmeid väljastatakse ning seal nähtavat isikut ei ole võimalik üheselt tuvastada, siis isikuandmeid juurde väljastada ei saa. Kui isik ise teab, et tegemist on tema sõidukiga, näiteks ettevõtte sõiduki puhul ning suudab sellest teha järeldusi roolis oleva isiku ja tema liikumiste osas, siis läheb see juba eraisikuliste isikuandmete andmekaitse alla. Kuid ka sel juhul ei ole PPA poolt võimalik faktipõhiselt kinnitada, kes oli sel hetkel sõiduki juht. Ta tõi esile, et näiteks julgeolekuasutuste järelevalve komisjon on külastanud PPA-d ning tutvunud näidetega testsõidukitega tehtud piltidest, kas pildilt on inimesi võimalik tuvastada või mitte.

Tegelikult kasutuses olevate numbrituvastuskaamerate andmete puhul hägustatakse isiku kujutised ja kaamera asukoht isikuandmete kaitsest tulenevalt, kuna eesmärk on koguda siiski sõiduki ja selle numbrimärgi andmeid.

Varro Vooglaid märkis, et kui numbrituvastuskaamerate asukohad peavad seaduse kohaselt olema igal juhul avalikud, siis on küsitav, miks hägustatakse hiljem sel viisil kaamera asukoht. See on järjekordne vastuolu.

Ta uuris, kas ka õiguskomisjoni liikmetel on võimalik minna PPA-sse, et tutvuda hägustamata ehk töötlemata piltidega ning veenduda, milliseid isikuandmeid numbrituvastuskaameratega kogutakse.

Egert Belitšev vastas, et testsõidukite piltide vaatamine on täiesti võimalik ja saab tulla PPA-sse vaatama.

Ta selgitas kaamera asukoha hägustamise osas, et see on vajalik seetõttu, kuna konkreetse kaamera järgi on võimalik teha teatud järeldusi sõidukit juhtiva isiku ja tema liikumise kohta, nagu tema eelnevalt toodud näite puhul ettevõtte sõidukist. Need on isikuandmed, mis vajavad kaitsmist. Samamoodi võiks see luua olukorra, kus isik küsib välja andmed küll oma sõiduki kohta, kuid kasutab neid pahatahtlikult, teades, et roolis oli näiteks temale teadaolevalt tema pereliige, kelle asukohta ta soovib sel viisil kindlaks teha. Seetõttu on põhjendatud kaamera asukoha hägustamine isikuandmete kaitse eesmärgil.

Varro Vooglaid kommenteeris, et tema hinnangul ei ole see põhjendus loogiline, kuna igal isikul peaks siiski säilima õigus nõuda enda auto liikumise kohta andmeid välja ehk kui keegi teine isik ka kasutab tema sõidukit, peaks see isik arvestama selle võimalusega, et omanikul on õigus teada, millisel ajahetkel ja kus tema sõiduk viibis. See ei ole teave, mida varjata isikuandmete kaitse alusel.

Henry Timberg vastas, et kui isik annab teisele isikule oma sõiduki kasutada, on tegemist eraõigusliku suhte küsimusega ning sel juhul sõltub kõik selle tehingu tingimustest. Põhjus, miks PPA poolt kõnealuste andmete kergekäelisesse väljastamisesse tuleks suhtuda

ettevaatlikkusega seisneb selles, et riiklikke süsteeme ei tohiks saada ka kuidagi kogemata kasutada n-ö eraviisiliseks jälitustegevuseks. Näiteks tõesti isegi olukorras, kus isik soovib teada saada, kas tema pereliige kasutab tema sõidukit salaja liikumiseks või kellegi teisega kohtumiseks, ei tohiks olla võimalik lahendada see olukord PPA-sse päringu tegemisega asukoha ja kellaja täpsusega informatsiooni teada saamiseks. Selline tegevus riivaks juba oluliselt teise isiku eraelu puutumatust, ka pereliikme puhul. H. Timberg rõhutas, et küsimus seisneb siin piiride määratlemises ning hetkel on võetud aluseks see põhimõte, et riiklikke infosüsteeme ei tohi saada kasutada eraviisilise jälitustegevuse läbiviimiseks.

Madis Timpson palus vastata ka eelnevalt kõlanud küsimusele selles osas, kes teostab järelevalvet nende ohuhinnangute üle, mille alusel kaamerad paigaldatakse.

Henry Timberg selgitas, et kaamerad paigaldatakse korrakaitseaduse alusel ning selle erimeetme rakendamiseks koostataksegi ohuhinnang. Näiteks juhul kui inimene leiab, et teda jäädvustanud kaamera asub vales kohas, peaks tal olema ka võimalus seda ohuhinnangut vaidlustada, viidates sellele, et kaamera kui erimeetme paigaldamiseks selles kohas puudub piisav alus.

H. Timberg lisas, et küsimus ja suurem arutelu koht on see, kas ka kogukonnal peaks olema õigus kaasa rääkida selles osas, kui palju ja kuhu neid kaameraid peaksid olema paigutatud. Ühest küljest oleks selline kaasamine teretulnud, ent teisalt võib see minna vastuollu selle põhimõttega, et kaamerad paigaldatakse PPA poolt siiski teatud ohtudest ja tegeliku vajaduse kriteeriumitest lähtudes, mitte pelgalt arvamustest teatud piirkondade populaarsuse osas.

Madis Timpson küsis, kas ka mobiilsetel liikluskaameratel on tehtud eelnevalt ohuhinnang.

Egert Belitšev vastas, et liikluskaamerate puhul ei ole olemas nn fikseeritud kirjalikku ohuhinnangut, kuna kaameraid paigaldatakse vastavalt PPA määratletud kuumtsoonidele ehk asukohtadesse, kus on varasemate juhtumite või ohuproгноoside põhjal see vajalik. Ta lisas veel numbrituvastuskaamerate ohuhinnangute järelevalve osas, et eelnõu kohaselt on PPA-l kohustus korra aastas avaldada raport, mis annab ülevaate paigaldatud kaamerate arvust jms.

Maria Jufereva-Skuratovski sõnas, et tema isiklikult toetab numbrituvastuskaamerate kasutamist, kuna PPA esindaja öeldu on olnud veenev selle süsteemi vajaduse osas. Ta küsis, kas praegu on piiratud ainult nende asutuste ring, kellel on ligipääs numbrituvastuskaamerate salvestustele või on plaanis piirata täpsemalt ka isikute ehk ametnike ringi. Lisaks palus täpsustada, kas ka eraisikul on õigus teha päringuid nende andmete osas.

Egert Belitšev vastas, et PPA ametnike ring on selles osas juba piiratud, kes sellele süsteemile ligi pääsevad ehk ligipääs ei ole automaatselt kõikidele, vaid piiratud vastavalt ametnike pädevustele ja õigustele seonduvalt nende tööülesannetega.

Ta kinnitas, et eraisikul on täna ka õigus teha päringuid andmete osas. Nende andmete väljastamisel järgitakse eelnevalt juba esile toodud andmekaitse põhimõtet ehk kaetakse kinni pildi teinud kaamera konkreetne asukoht ja hägustatakse pildile jäänud juhi või kõrvalistuja kujutis.

Peeter Ernits sõnas, et tal on tekkinud mõned küsimused. Ta palus esmalt täpsustada, millised need numbrituvastuskaamera pildid siis tegelikkuses on. Aruteludes on sageli mainitud, et nendelt pole võimalik isikuid tuvastada, kuid milline siis on sellise keskmise pildi kvaliteet ning kui võrd oleks tehniliselt võimalik siiski teostada isikute tuvastamist.

Teine küsimus puudutab eelnevalt PPA esindaja poolt välja toodud näidet seoses ühe pedofiilide grupi liikumise järgimisega ehk täpsemalt, kui suur see grupp on ning kui palju kulutati selleks menetluseks ressursse eelnevalt ning kui palju peale numbrituvastuskaamerate süsteemi peatamist.

Lisaks uuris, kui mitu numbrituvastuskaamerat oli seni kasutuses ja kui palju oleks tegelikult

neid vaja.

Egert Belitšev vastas, et piltide kvaliteeti mõjutavad nii ilmastikutingimused, kaamera asukoht, sõiduki kiirus kui ka isegi see, kuidas juht ise sõidukis istub. See kõik mõjutab seda, et enamasti ei olegi võimalik üheselt isikut sellelt pildilt tuvastada. Eriti viisil, et saaks isiku kujutist kuidagi võrrelda PPA andmekogudes olevate piltide vastu või kuidagi biomeetriliste andmete kaudu isikut tuvastada.

Ta lisas, et see pedofiilide grupi näide ei ole küll tänase istungi põhiteemaks, kuid vajadusel võib ta anda sellest eraldi ülevaate mõnel teisel korral. Ressursside osas võib aga öelda, et selle juhtumiga tegelevad igapäevaselt mitu jälgimistoiminguid teostavat töötajat, et nende sõidukitel ise silma peal hoida ning see nõuabki märkimisväärset inimressurssi.

Valdo Randpere kommenteeris, et ei saa nõustuda PPA esindaja eelneva väitega, et ka kiirukaamerate puhul tehakse justkui ohuhinnang kuumtsoonide osas, et paigutada need asukohtadesse, kus see on varasemate juhtumite või ohuproгноoside põhjal vajalik. Temale nähtuvalt tugineb see pigem sellele, millistest kohtadest oleks võimalik rohkem trahvitulu saada. Näiteks Viimsis on kaamerad paigaldatud hommikuti lühikestele mäkketõusuga teelõikudele, mida keegi palju ei ületa ning avariisid ei esine. Kiiruseületamisi fikseeritakse just sellistel lõikudel, justkui eesmärgiga võimaldada kedagi ka 60 km/h kiirusel kinni pidada. V. Randpere märkis, et see ei ole tema hinnangul üldse vajalik PPA ressursi kasutus.

Egert Belitšev rõhutas, et PPA ei saa trahvilaekumistest üleüldse mingit tulu. Seega puudub ka igasugune huvi mõjutada trahvilaekumiste hulka, ei suurendamise ega vähendamise suunas. Ta sõnas, et juhul, kui on tekkinud tõsine huvi selle vastu, millistel põhjendustel liiklukaamerad asuvad just teatud asukohtades, siis ollakse valmis huvilistele PPA-s põhjalikumalt selgitusi andma kaamerate paiknemise põhimõtete ja aluste osas, olgu selleks siis liikluse rahustamise eesmärk või selle konkreetse asukoha riskikriteeriumid.

E. Belitšev kinnitas, et kuna PPA ei saa trahvidest tulu, siis puudub igasugune täiendav motivatsioon rohkem trahve koguda ning tulemustasusid selles osas ka kuidagi ei maksta.

Madis Timpson uuris, kas ministrilt ei ole tulnud ettepanekuid trahvide suurendamiseks. Näiteks juhtus nii 2008. aastal, mil siseminister edastas PPA-le kirja uue miinimumtrahvi määraga, põhjendatud vajadusega hakata rohkem trahve määrama.

Egert Belitšev vastas, et sellist ettepanekut ei ole minister PPA-le esitatud. Ta märkis, et PPA on ise varasemalt käinud ettepanekuga trahvimäärade tõstmise osas valitsuses, kuna nähti, et trahvil peaks eeskätt olema õigusrikkumisi ennetav mõju või juba rikkumise korral piisavalt sanktsioneeriv jõud. Varasemate trahvimäärade puhul ilmnes, et need olid n-ö ajale jalgu jäänud ega avaldanud enam seda soovitud mõju. Seetõttu olid ka rikkujate peamised küsimused seotud mitte toimepandud rikkumise olemusega ega sellest saadava õppetunniga, vaid pigem sellega, kas trahvi saaks kohe ära tasuda näiteks sularahas. Nii rikkumised kordusid.

E. Belitšev rõhutas, et PPA eelnevate ettepanekute eesmärk ei ole seega olnud koguda kuidagi rohkem raha, vaid tagada, et trahvimäärad oleksid tõhusa ennetava mõjuga ning pärast juba toimunud rikkumist piisavalt sanktsioneerivad.

Henry Timberg lisas, et hetkel ei ole kellelgi ka VV-s plaanis trahve ega trahviühikuid tõsta. Tuleb märkida, et alles hiljuti on trahvid ja trahviühikud juba tõusnud ning hetkel selles osas edasisis plaane ei ole.

Andre Hanimägi kommenteeris seoses varasema viitega PPA esindajate sõnavõttudele eelnevatel komisjonide istungitel, et 15. mail toimunud avaliku ühisistungi protokollis kohaselt andis PPA esindaja siiski mõista, et numbrituvastuskaamera teeb foto sõidukist, kus keskne fookus on just numbrimärgil ning foto kvaliteedi tõttu ei ole üldjuhul muu, näiteks inimene fotol tuvastatav. Seega ei ole nähtavasti PPA selles osas kuidagi valetanud või andnud sellist

absoluutset kinnitust, et mitte kunagi pole võimalik kedagi nendel fotodel tuvastada.

A. Hanimägi märkis samas, et arusaadavalt arenevad kaamerad tehniliselt kogu aeg edasi ning isegi kui praegu ei ole tuvastamine kvaliteedi tõttu üldjuhul võimalik, siis on juba mõne aasta pärast kaamerad selles osas kvaliteetsemad ning tõenäoliselt ei hoiduta tehniliselt paremate kaamerate kasutamisest ainuüksi sel eesmärgil, et ei saaks mingil juhul inimesi tuvastada.

A. Hanimägi palus veel täpsustada ohuhinnangute koostamist. Arvestades, et praegu on 175 kaamerat ning eeldatavasti ei koostata ohuhinnangut lähtudes näiteks sellest, et kurjategijad tõenäoliselt kasutavad Tallinn-Tartu maanteed liikumiseks kõige rohkem ning seetõttu tuleks kaamerad justkui paigaldada sinna. Ta uuris, milliste loogikate alusel neid kaameraid juba olemasolevatele veel juurde paigutataks ehk kas eesmärk on Eesti parem katvus kaamerate osas ning seeläbi võib see seadusemuudatus kaasa tuua ka kaamerate arvukuse suurenemise.

Egert Belitšev vastas, et ohuhinnangu koostamisel tuleb arvestada mitmete erinevate aspektidega. Üheks on kurjategijate liikumiste tõkestamine, mille eesmärgil tuleks katta nende peamised liikumisteed, et võimaldada efektiivset liikumise tuvastamist. Samuti võib esineda väiksemaid piirkondi, kus ohuhinnang võib olla seotud näiteks ajaperioodiliselt suuremate juhtumite tõenäosusega, mis ei pruugi olla seotud üldiselt transporditeedega, vaid pigem kindla asukoha või sündmusega. Peamiste transpordisõlmede ja liikumisteede katmine ohuhinnangu alusel kaameratega on pikaajaline meede, kuid alati on võimalus paigaldada kaameraid ka ajutiselt, näiteks tulenevalt ohuhinnangust mõne kõrgetasemelise visiidi ajaks konkreetsesse kohtadesse.

E. Belitšev vastas veel eelnevalt tõusetunud küsimusele seoses ainult tagantpoolt pildistamisega, et kui see on tehniliselt teostatav, siis võib seda lahendust nende kaamerate puhul kasutada. Samas on oluline märkida, et siiski ei saa tugineda ainuüksi tagantpoolt pildistamisele, kuna sellise lahenduse puhul on võimalik näiteks haagiste puhul varjata nn põhisõiduki numbrimärki.

Varro Vooglaid kommenteeris eelnevalt PPA esindaja poolt esitatud pedofiilide grupi näite osas, et see on väga emotsionaalne näide ning tuleb jääda ootama edasisi uudiseid selle kohta, kuidas see grupp ka tabatakse. Vastasel juhul jääb ilma täiendava informatsioonita mulje, et see lugu esitati pigem emotsionaalse argumendina kaamerate süsteemi kiiremaks taaskord kasutusele võtmiseks.

Ta sõnas ohuhinnangute osas, et nähtavasti puudub nende osas praegu sisuline järelevalve ehk PPA saab ise otsustada, kas nende koostatud ohuhinnangu alusel on põhjendatud kaamera paigutamine või mitte. Ta palus täpsustada, kas see on nii. Kui see nii on, siis puuduvad ka piirangud nii kaamerate arvukuse kui ka nende paigutamise tiheduse osas.

See tõstatab küsimuse, kas vastavad piirangud peaksid olema konkreetselt sätestatud seaduse tasandil ehk näiteks sätestades maksimaalse lubatud kaamerate arvu ning suurema arvukuse vajaduse korral tuleks selleks esmalt muuta seadust. Vastasel juhul pole võimalik kindlustada läbipaistvust paigaldatud kaamerate kogu arvu osas ning praktikas võib nende arv juba järgmiseks aastaks kasvada liiga arvukaks.

V. Vooglaid tõi veel lisaks piltide kvaliteedi osas esile, et tema sai päringu peale PPA-lt kätte 97 erinevat pilti, mis olid küll vastupidiselt tema soovile töödeldud, kuigi ta kinnitas, et keegi ei ole kogu selle perioodi jooksul tema sõidukit peale tema enda kasutanud ning seeläbi puudub vajadus kellegi teise isikuandmeid kaitsta. Nende väljastatud piltide põhjal täheldas ta seda, et öösel tehtud piltidelt ei ole tõesti võimalik tuvastada midagi muud peale numbrimärgi ja tulede. Samas päeval ajal tehtud piltide põhjal ei julgeks tema küll väita, et üldjuhul ei ole võimalik isikuid piltidelt tuvastada. Kuigi täpset statistikat ta teinud ei ole, julgeks tema väita, et umbes pooltel juhtudel tekkis kahtlus, et isikute tuvastamine võiks olla üldjuhul hoopis võimalik.

Henry Timberg selgitas kaamerate arvu ja nende üle teostatava järelevalve osas, et PPA-l on

kohustus avaldada igal aastal avalik audit ehk nn läbipaistvuse järelevalve, mis annab ülevaate kasutatavate kaamerate arvust ja sellest lähtuvalt saab teha ka vastavaid otsuseid, kui palju neid juurde oleks vaja.

Mis puudutab üldiselt erinevate jälgimisseadmetike paljusust ja paigaldamise regulatsioone, siis on selles osas JDM alustanud eelnõu koostamist, mis käsitleb konkreetsemalt just korrakaitseaduses sätestatud jälgimisseadmetiku sätteid. Selle protsessi raames on ilmselt võimalik arutada ka seda, kas edaspidi peaks kogukonnal samuti võimalus oma arvamust selles osas hääletusega avaldada, kas kaamerate paljusus peaks olema arvuliselt seaduses piiratud, täpsemalt ohuhinnanguga põhjendatud, rohkemate vaidlustamisviisidega või hoopis VV määruse tasandil otsustatav jne. Käesolev eelnõu neid detaile ei käsitle, kuna eelnõu tegeleb kitsamalt ainult numbrituvastuskaamerate kasutamise õigusliku alusega probleemi lahendamiseks.

Egert Belitšev lisas seaduses konkreetse kaamerate arvu sätestamise osas, et nagu eelnevalt tähelepanu on juhitud, peab PPA kord aastas avaldama auditi ning see sisaldab samuti numbrituvastuskaamerate arvu. Ühtlasi tuleb märkida, et selle süsteemi üle teostab järelevalvet ka ühiskond, kuna alati saab vajadusel esitada päringu, kui kaamerate arv kasvab märkimisväärselt. Lisaks saavad Riigikogu liikmed pöörduda siseministri poole ja küsida vastavaid põhjendusi kaamerate arvukuse tõusu kohta.

E. Belitšev märkis, et kui seadusesse lisada konkreetne piirang kaamerate arvu osas, võib tekkida hoopis olukord, kus iga ükski kaamera paigaldamise ohuhinnangu põhjendamist ei teostata enam niivõrd põhjalikult, kui on võimalik paigaldada teatud maksimaalne arv kaameraid. Vastupidiselt võib suuremaks probleemiks kujuneda see, kui sätestatakse väiksem piirang ning teatud suuoperatsioonide korral või ajutise kasvava vajaduse katmisel, näiteks rahvusvahelise delegatsiooni visiidi ajal, ei ole võimalik piisavalt täiendavaid meetmeid rakendada ka ajutiselt.

Madis Timpson sõnas, et tema hinnangul on konkreetse arvu sätestamine seaduses võib-olla liig ning tuleks jätta siiski teatud kaalutlusruum. Samas ta nõustub, et kui kaamerate arv kasvab aastaga 175 pealt seadusemuudatuse tulemusel liiga suureks, on ka see liig. Tõenäoliselt olukord aga selliseks ei kujune.

Varro Vooglaid märkis, et selline olukord võib tegelikult üsna kergesti tekkida. Näiteks kui tulevikus liidestatakse ka kaubanduskeskuste valvekaamerad numbrituvastuskaamerate süsteemiga, siis suurenebki nende kaamerate arv kiiresti kasvõi tuhandetesse.

Peeter Ernits kommenteeris seoses trahvide teemaga, et kuigi PPA ei saa trahvidest tulu, siis tegelik makse laekub Rahandusministeeriumile. Ta uuris sellega seoses, kas PPA ei ole hoopis Rahandusministeeriumi poolt saanud signaali trahvisummade tõstmiseks.

P. Ernits märkis lisaks, et praegune muudatus on pigem kiireloomuline, et kaamerate süsteem jälle toimima saada kurjategijate liikumise jälgimise efektiivsuse eesmärgil. Aruteludes on aga mainitud ka plaani muuta PPVS-i ning ta küsis, millised muudatused selle osas täpsemalt kavas on ning kuivõrd käesoleva eelnõuga parandatav üks osa kogumist sellesse protsessi sobitub.

Egert Belitšev vastas esimesele küsimusele kinnitades, et ükski tema ametiajal töötanud VV liige ei ole andnud talle selliseid suuniseid ega palunud PPA-l kuidagi suurendada trahve ega koguda neid rohkem.

Henry Timberg vastas, et käesoleva eelnõuga kavandatav muudatus leiab oma koha ka PPVS-i muutvas eelnõus. Kui praegu tehakse kiireloomuliselt konkreetne numbrituvastuskaamerate süsteemi muudatus PPVS-i regulatsiooni ära, siis selle tervikliku ülevaatamise käigus analüüsitakse hiljem ka POLIS infosüsteemi regulatsiooni, sh

andmekoosseise, säilitamistähtaegu jms. Tõenäoliselt ei hakata midagi regulatsioonist ära kaotama, kuna käesoleva eelnõuga loodav paragrahv sobitub sisuliselt ning integreeritakse loogiliselt PPVS põhistruktuuri, et regulatsioonist moodustuks ühtne ja täpsem regulatsioon. Numbrituvastuskaameraid puudutav regulatsioon oleks seega siduv POLIS infosüsteemi regulatsiooni osa, kas siis sama loodava paragrahvina või jaotatakse see osadena loogiliselt sõltuvalt sellest, kuidas PPVS süsteemselt hakkab välja nägema.

Valdo Randpere sõnas, et tema isiklikult ei ole väga suur numbrituvastuskaamerate pooldaja, kuna tema hinnangul on siinkohal tegemist õhkõrna piiriga nn jälgimisühiskonna ja vabaühiskonna vahel. Ühiskonnas toimuva jälgimise ja selle võimaldamise osas tuleb tema hinnangul olla pigem ettevaatlik nende asjade poolt kiireloomuliselt hääletamisega.

V. Randpere sõnas, et seoses eelnevate sel teemal toimunud aruteludega jäi üks oluline aspekt praegu tähelepanuta ehk kui kevadel räägiti palju näotuvastustehnoloogiast ja selle võimalikkusest tehisintellekti abil, siis väideti toona, et praegused kaamerad ei oma sellist automaatse näotuvastuse võimekust, kuid teatavasti areneb tehnoloogia pidevalt ja selliseid tarkvaralisi lahendusi saab kaameratele ka hiljem juurde lisada. Ta küsis sellest lähtuvalt, kas ei oleks mõistlik praegu seaduses konkreetsetl sätetada, et automatiseeritud näotuvastust tehisintellekti abil ei ole lubatud rakendada. Arvestades, et see võimekus on kiiresti arenemas, võib olla vajalik kaaluda ennetavaid regulatiivseid piiranguid, nagu ollakse tehtud ka teistes valdkondades, sh näiteks autoriõiguste kontekstis.

Kristel Niidas vastas, et Euroopa Liidu (EL) tehisintellektimäärus tegelikult juba reguleerib tehisintellekti kasutamist reaalajas näotuvastamiseks. Määruses on väga täpselt sätestatud juhtumid, millal sellist tehnoloogiat üldse võib kasutada ning muudel juhtudel on see keelatud. Seetõttu ei ole vaja seda siseriiklikult eraldi reguleerida, sest vastavad nõuded tulenevad juba EL otsekohalduvast määrusest.

Jaanus Karilaid sõnas, et kuna numbrituvastuskaamerate näol on turvatunde tagamisel tegemist tõhusa meetmega, siis võiks see tema hinnangul toimuda koostöös Kaitseministeeriumiga ja Kaitsepolitsei ametiga, et vajadusel oleks võimalik seda meedet ka laiendada, näiteks erinevate julgeoleku aspektide kontrollimiseks.

Egert Belitšev vastas, et see ei ole küll otseselt sellisel viisil eelnõusse sisse kirjutatud, kuid kui seonduvalt riigikaitseliste ülesannetega on seadusega põhjendatud nendele andmetele ligipääs, siis on see võimalus olemas.

Madis Timpson sõnas, et kaamerate kasutamisel on eeskätt oluline leida tasakaal ühiskonna turvalisuse ja inimeste vabaduste vahel. Näiteks Londonis on turvakaamerad kasutusel väga tihedalt ning Inglismaa kohta ei saa kuidagi väita, et tegemist oleks justkui ebademokraatliku ühiskonnaga. Seetõttu ei ole tema isiklikult kaamerate kasutamise vastu, kuid nende kasutamine peab eelnevalt olema korrektselt seaduse tasemel reguleeritud ning peab olema selgelt määratletud, kes neid andmeid töötleb, kui kaua neid säilitatakse jne. Just see oli ka käesoleva eelnõu tinginud peamine murekoht kaamerate kasutamise õigusliku aluse osas.

Kristel Niidas täpsustas veel EL tehisintellektimääruse nõuete osas, et määruse artikkel 5 loetleb tehisintellekti keelatud kasutusviisid. Sealhulgas on toodud välja, et reaalajas toimuv biomeetiline kaugtuvastamine ei ole lubatud, välja arvatud sätestatud erandjuhtudel, nagu näiteks konkreetsete inimröövi, inimkaubanduse või seksuaalse ärakasutamise ohvrite sihipärane otsimine ning kadunud isikute otsimine; füüsiliste isikute elu või füüsilist turvalisust ähvardava konkreetse, suure ja vahetu ohu või tegeliku ja olemasoleva või tegeliku ja prognoositava terrorirünnaku ohu ärahoidmine; kuriteo toimepanemises kahtlustatava isiku asukoha kindlaks tegemine või tuvastamine kriminaaluurimise või süüdistuse esitamise või kriminaalkaristuse täitmisele pööramise eesmärgil.

K. Niidas sõnas, et on eelnevalt selle EL tehisintellektimääruse komisjonile tutvumiseks saatnud, kuid võib selle lingi saata uuesti. Põhimõtteliselt aga kehtib reegel, et selle meetme kasutus on keelatud, kuid loetletud erandjuhtudel võib see olla lubatud.

Varro Vooglaid sõnas, et täpsemaks aruteluks sellel teemal oleks tal eelnevalt vaja see tekst põhjalikumalt läbi töötada, kuid eelkõneleja sõnavõtu pinnalt on tema hinnangul oluline tuua esile üks oluline eristus reaalarajas jälgimise ja numbrituvastuskaameratega varem salvestatud piltide töötlemise vahel. Näiteks, kui numbrituvastuskaameratega tehtud pilte analüüsitakse hiljem tehisintellekti abil erinevate andmebaasidega võrdluses, siis ei kvalifitseeru see enam reaalarajas tuvastamise alla.

V. Vooglaid märkis, et sellisel juhul ei saaks siinkohal seda viidatud EL määrust kohaldada. Seetõttu nõustub ta selle tähelepanekuga, et tuleks tõsiselt kaaluda seaduses konkreetsete piirangute sätestamist seoses võimaliku tehisintellekti kasutamisega ning võib-olla peaks need piirangud olema eeltoodud erisust arvestades ka ulatuslikumad kui EL määruuses kehtestatud.

Madis Timpson tänas kutsutud külalisi. Ta sõnas, et kuna suveperioodil on osapoolsed teemat arutanud ja nähtavasti leidnud koostöös õiguspärase lahenduse, siis on tema ettepanek algatada Siseministeeriumi poolt esitatud muudatusettepanekud nüüd ühe õiguskomisjoni poolse ettepanekuna.

Esimees pani ettepaneku hääletusele (poolt 7: Andre Hanimägi, Anti Haugas, Maria Jufereva-Skuratovski, Jaanus Karilaid, Valdo Randpere, Stig Rästa, Madis Timpson; vastu 2: Peeter Ernits, Varro Vooglaid; erapooletuid 0). Ettepanek leidis toetust ning juhtivkomisjon algatas alltoodud muudatusettepaneku:

1. Muuta ja sõnastada eelnõus toodud politsei ja piirivalve seaduse 3. peatüki 1. jao uue § 13¹ (numbrituvastuskaamera ja selle andmete töötlemine) lõiked 2 - 8 järgmiselt:

„(2) Politsei- ja Piirivalveamet võib korra- ja turvalisuse seaduse § 34 lõikes 1 sätestatud juhtudel salvestada numbrituvastuskaameraga foto mootorsõidukist või haagisest ning selle registreerimismärgist (edaspidi *numbrituvastuskaamera salvestis*) ning seda käesolevas paragrahvis sätestatud alustel kasutada ja säilitada.“

(3) Politsei- ja Piirivalveamet võib seaduses sätestatud või välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate ülesannete täitmiseks numbrituvastuskaamera salvestist edasi töödelda kasutades käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1, 3 ja 4 nimetatud andmeid järgmistel eesmärkidel:

1) kuritegude menetlemine;
2) kõrgendatud või olulise ohu väljaselgitamine, tõrjumine või sellise korra- ja turvalisuse rikkumise kõrvaldamine;

3) tagaotsitavate isikute või rahvusvaheliselt tagaotsitavate esemete asukoha kindlaks tegemine.

(4) Numbrituvastuskaamera salvestis sisaldab järgmisi andmeid:

1) mootorsõiduki või haagise ning selle registreerimismärgi foto;
2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud fotole jäänud mootorsõidukis või selle vahetus läheduses viibinud isiku- ja kujutis;
3) mootorsõiduki või haagise registreerimismärgilt tuvastatud registreerimisnumber;
4) mootorsõiduki või haagise fotografeerimise aeg ja koht.

(5) Juurdepääs numbrituvastuskaamera salvestisele ja õigus salvestist edasi töödelda kasutades käesoleva paragrahvi lõike 4 p-des 1, 3 ja 4 nimetatud andmeid on:

- 1) Maksu- ja Tolliametil käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eesmärkidel;
- 2) julgeolekuasutusel seadusest, välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate ülesannete täitmiseks julgeolekuasutuste seaduses sätestatud alustel.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eesmärkidel numbrituvastuskaamera salvestise andmete töötlemisel tuleb märkida töötamise aluseks oleva juhtumi, teate või menetluse number ning andmete töötlemise põhjendus. Politsei- ja Piirivalveamet koostab ja avalikustab kord aastas andmekaitseauditi tulemuste kokkuvõtte.

(7) Numbrituvastuskaamera salvestis kantakse politsei andmekogu ennetava tegevuse andmestikku ja seda säilitatakse seal 45 kalendripäeva alates salvestise tegemisest. Numbrituvastuskaamera salvestist, mis kantakse teise andmestikku, säilitatakse vastava andmestiku säilitamistähtaaja lõppemiseni.

(8) Numbrituvastuskaamera andmetöötluse logi kohta säilitatakse järgmisi andmeid kaks aastat päringu tegemisest arvates:

- 1) salvestise tegemise aeg ja koht;
- 2) mootorsõiduki või haagise registreerimisnumber;
- 3) päringu tegija ees- ja perekonnanimi ning isikukood või asutus, arvestades riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses sätestatud;
- 4) päringu kuupäev ja kellaaeg;
- 5) päringu liik ja põhjendus, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud.“.

Selgitus: Politsei ja piirivalve seaduse 3. peatüki 1. jao uue § 13¹ (numbrituvastuskaamera ja selle andmete töötlemine) lõikes 1 ei ole tehtud muudatusi võrreldes algatatud eelnõu tekstiga.

1. Numbrituvastuskaamerate kasutamise alused.

Eelnõus sätestatakse objektiivses õiguses esmakordselt sõnaselgelt, et numbrituvastuskaamera on korrakaitseaduse (edaspidi KorS) § 34 mõistes jälgimisseadmestik ning antakse politseile õigus selle abil teha ja salvestada mootorsõidukist ja selle registreerimismärgist fotosid.

Seejuures on eelnõus jäetud täpsustamata, millisel alusel fotografeerimine ja fotode salvestamine toimub. Eeltoodu tähendab, et kaamerate kasutusala võib hõlmata ka ohu ennetamist. Sellega ei nõustu Justiits- ja Digiministeerium (edaspidi JDM), kuivõrd kehtiva KorS-i vastuvõtmisel hindas parlament avalikus kohas jälgimisseadmestiku kasutamise proportsionaalseks eeldusel, et esineb vähemalt konkreetse ohu kahtlus. JDM on seisukohal, et numbrituvastuskaamerate kasutamine peaks olema ka edaspidi piiratud KorS-i §-s 34 sätestatud juhtumitega, mistõttu tuleks eelnõus selgelt välja tuua, et numbrituvastuskaameraid võib politsei (aga ka teised volitatud asutused) lisaks kriminaalmenetluse läbiviimisele kasutada ohutõrjelistel eesmärgil üksnes kõrgendatud või olulise ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning sellist ohtu sisaldava korrarikkumise kõrvaldamiseks. Siseministeerium (edaspidi SIM) nõustub JDM märkusega. Vabariigi Valitsus teeb ettepaneku muuta ja sõnastada PPVS-i § 13¹ lõige 2.

Lõike 2 tekst muudatustega (lisatud osa alla joonitud):

(2) Politsei- ja Piirivalveamet võib korrakaitseaduse § 34 lõikes 1 sätestatud juhtudel salvestada numbrituvastuskaameras foto mootorsõidukist või haagisest ning selle

registreerimismärgist (edaspidi *numbrituvastuskaamera salvestis*) ning seda käesolevas paragrahvis sätestatud alustel kasutada ja säilitada.

2. Numbrituvastuskaamera salvestiste kasutusala.

Eelnõu kohase PPVS-i § 13¹ lõikes 3 sätestatakse alused, mille esinemisel võib Politsei- ja Piirivalveamet (edaspidi PPA) numbrituvastuskaamera salvestisi kasutada. Kavandatud sõnastuse kohaselt on andmetöötlus lubatud kuritegude avastamise, tõkestamise ja menetlemise, korrarikkumise kõrvaldamise ning tagaotsimise eesmärgil. Leiame, et selline sõnastus ei pruugi olla kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse (edaspidi IKÜM) artikli 5 lõike 1 punktides sätestatud töötlemise põhimõtetega, sealhulgas eesmärgipärasuse, minimaalsuse ja proportsionaalsuse nõuetega.

Eelnõukohase PPVS-i § 13¹ lõike 3 punktis 1 sisalduvad viited kuritegude avastamisele ja tõkestamisele avavad võimaluse andmete töötlemiseks ka olukorras, kus puudub konkreetne kriminaalmenetlus või kuriteokahtlus, mistõttu puudub andmetöötluseks piisav vajadus ning seega riive õigustatus. Leiame, et andmetöötluse mõistlikuks ja kontrollitavaks piiriks on kuritegude menetlemine, mis eeldab selget seost konkreetse raske õigusrikkumisega. Samuti on punkt 2 sõnastatud liiga üldiselt, võimaldades andmetöötlust igasuguse korrarikkumise puhul. Arvestades numbrituvastuskaameraga kogutavate andmete kasutamise ulatust ja tundlikkust, tuleks piirang kehtestada juhtudele, mis on seotud kõrgendatud või olulise ohuga avalikule korrale. Lisaks leiame, et tagaotsimise alus (punkt 3) vajab selgemat otstarbe määratlust. Isikute tagaotsimine on meie hinnangul proportsionaalne ja põhjendatud, sest tegemist on kriminaalmenetluse seadustiku alusel tagaotsimisega. Samas ei pruugi vallasasjade otsimine alati ulatuslikku isikuandmete töötlemist õigustada. Leiame, et siinkohal tuleb eristada juhtumeid, kus esemete tagaotsimist tehakse rahvusvahelise koostöö raames üldisest esemete otsimisest. Sellised olukorrad ei tulene üksnes halduslikust või operatiivsest valikust, vaid rahvusvahelistest kohustustest, mis põhinevad lepingulistel alusel (nt Interpoli või EL-i õigusala koostöö raames). Rahvusvaheliselt tagaotsitavate esemete asukoha kindlakstegemine on tihedalt seotud raskete piiriüleste rikkumiste, sealhulgas organiseeritud kuritegevuse ja julgeolekuohtude maandamisega. Sellistel juhtudel võib isikuandmete töötlemist pidada vajalikuks ja õiguspäraseks. Muudel juhtudel peaks vallasasjade otsimiseks numbrituvastuskaamera kasutamine olema põhjendatud siis, kui tegemist on olulise ohuga. KorS-i § 5 lõike 8 punkti 1 järgi on varaline kahju olulise väärtusega siis, kui vallasasja väärtus ületab ühe kuu palga alammäära kümnekordselt. Vabariigi Valitsuse 19.12.2024 määruse nr 87 kohaselt on 2025. aasta palga alammäär 886 eurot. See tähendab, et olulise väärtusega varaline kahju peab olema vähemalt 8 860 eurot.

Oluline on ka see, et kuigi andmetöötlus peab tuginema konkreetsele alusele, ei saa see piirduda üksnes proaktiivse tegevusega, kus oht on eelnevalt teada. Numbrituvastuskaamerate salvestisi kasutatakse ka tagantjärele – näiteks teadmata kadunud isiku liikumisteedekonna tuvastamiseks või tõendite kogumiseks toimepandud kuriteo puhul. Selline kasutus peab samuti olema selgelt piiritletud ja õigustatud, vältimaks andmete laiaulatuslikku kasutust ilma piisava vajaduseta. Selleks on oluline, et kaamerate paigutamise aluseks oleks PPA koostatud kirjalik ja konkreetne ohuhinnang, millest nähtub ülim ehk ultima ratio vajadus salvestiste kogumiseks konkreetsetes asukohas. See tagab, et andmete kogumine ja seega ka põhiõiguste riive, ei põhine üksnes oletuslikul või abstraktsel ohul. Varasem teenistuslik järelevalve on näidanud, et kaameraid on kohati paigaldatud ebapiisava kaalutlusmaterjali alusel või sootuks selleta. Schengeni kompensatsioonimeetmete rakendamisel peeti põhjendatud sekkumiseks samuti vältimatut vajadust, mis pidi tulenema hinnatud ja dokumenteeritud turvariskist. Samasugune lähenemine peab kehtima ka siseriiklikus õiguskorras. Peame oluliseks eelnõukohase PPVS-i § 13¹ lõike 3 täpsustamist, et see oleks kooskõlas isikuandmete töötlemise põhimõtetega ning tagaks nii õiguspärase kui proportsionaalse andmekasutuse. Teeme ettepaneku muuta ja sõnastada eelnõukohase PPVS-i § 13¹ lõige 3.

Lõike 3 tekst muudatustega (lisatud osa alla joonitud, välja jäetud osa läbikriipsutatud):

„(3) Politsei- ja Piirivalveamet võib seaduses sätestatud või välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate ülesannete täitmiseks ~~kasutada~~ numbrituvastuskaamerat ~~või selle salvestist~~ salvestist edasi töödelda kasutades käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1, 3 ja 4 nimetatud andmeid järgmistel eesmärkidel:

- 1) kuritegude ~~avastamiseks, tõkestamiseks ja menetlemiseks~~ne;
- 2) kõrgendatud või olulise ohu väljaselgitamiseks~~ne~~, tõrjumiseks~~ne~~ või sellise korrarikkumise lõpetamiseks kõrvaldamine;
- 3) tagaotsitavate isikute või rahvusvaheliselt tagaotsitavate ja esemete asukoha kindlaks tegemiseks~~ne~~.“

3. Numbrituvastuskaamera salvestise andmed.

Teeme ettepaneku täpsustada eelnõukohase PPVS-i § 13¹ lõike 4 punktide 1 ja 2 sõnastust. Tegemist on keeleliste täpsustustega, millega sätte sisu ei muudeta.

Lõike 4 tekst muudatustega (lisatud osa alla joonitud, välja jäetud osa läbikriipsutatud):

„(4) Numbrituvastuskaamera salvestis sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) ~~foto~~-mootorsõidukist või haagisest ning selle registreerimismärgist foto;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud fotole jäänud mootorsõidukis või selle vahetus läheduses viibiv~~ad~~nud isikud, ~~kui nad on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud fotol~~;kujutis;
- 3) mootorsõiduki või haagise registreerimismärgilt tuvastatud registreerimisnumber;
- 4) mootorsõiduki või haagise fotograferimise aeg ja koht.“

4. Numbrituvastuskaamera salvestisele juurdepääsu omavate asutuste ringi laiendamine.

Eelnõu kohaselt on politsei numbrituvastuskaamerate andmetele juurdepääs tagatud üksnes PPA-le ning julgeolekuasutustele. Samas leiame, et Maksu- ja Tolliametil (edaspidi MTA), kes oli esimene uurimisasutus Eestis, kellele anti õigus kasutada automaatseid numbrituvastuskaamerasid peamiselt piirialadel Schengeni kompensatsioonimeetmete täitmiseks, tuleks säilitada juurdepääs ka politsei kaamerate andmetele, mis keskenduvad riigisisesele liiklusele. Leiame, et erinevatel uurimisasutustel ei peaks olema oma eraldiseisvaid numbrituvastuskaamerate võrgustikke, vaid süsteem peaks olema ühtne ning jagatud. Seejuures juurdepääs andmetele peaks olema võimaldatud üksnes seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks ning ainult objektiivse vajaduse korral. Seda seisukohta on toetanud ka Euroopa Komisjon. MTA vajadus kasutada politsei kaamerate andmeid ka sisemaa territooriumil, on praktikas juhtumite lahendamisel korduvalt kinnitust leidnud, kuna lisaks maksukuritegudele tegeleb MTA ka piiriüleste narkootikumide ebaseadusliku sisse- ja väljaveo ning rahvusvaheliste sanktsioonide rikkumiste uurimisega. Selliste keerukate kuritegude uurimine nõuab tõhusaid tööriistu, mis võimaldavad analüüsida kaubavoogudes kahtlasi veoseid, tuvastada ja jälgida kahtlasi sõidukeid ning mõista kuritegelike võrgustike tegutsemisviise. Eeltoodust tulenevalt toonitame, et on oluline, et MTA-l oleks võimalus kasutada ka politsei numbrituvastussüsteemi andmeid, järgides seejuures mõistagi rangelt seadusest tulenevaid nõudeid. Andmete kasutamine ja juurdepääsutingimused peaksid olema samasugused, kui need, mis kehtivad ka politseile ning on sätestatud eelnõu § 13¹ lõikes 3. Seetõttu teeme ettepaneku täiendada eelnõukohase PPVS-i § 13¹ lõiget 5, lisades numbrituvastuskaamera salvestisele juurdepääsu omavate asutuste hulka ka MTA.

Lõike 5 tekst muudatustega (lisatud osa alla joonitud, välja jäetud osa läbikriipsutatud):

„(5) Juurdepääs ~~N~~numbrituvastuskaamera salvestisele ~~on seaduses sätestatud või välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate ülesannete täitmiseks juurdepääs~~ lisaks Politsei- ja Piirivalveametile julgeolekuasutusel käesoleva paragrahvi lõikes 3 ning julgeolekuasutuste seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks ~~ja õigus salvestist edasi töödelda kasutades~~ käesoleva paragrahvi lõike 4 p-des 1, 3 ja 4 nimetatud andmeid on:

1) Maksu- ja Tolliametil käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eesmärkidel;

2) julgeolekuasutusel seadusest, välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate ülesannete täitmiseks julgeolekuasutuste seaduses sätestatud alustel.“

5. Andmekaitseauditi kohustuse sisseviimine

Palume täiendada eelnõuga PPVS-i lisatava § 13¹ lõiget 6 teise lausega. Lõike 6 tekst muudatustega (lisatud osa alla joonitud):

„(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eesmärkidel numbrituvastuskaamera salvestise andmete töötlemisel tuleb märkida töötamise aluseks oleva juhtumi, teate või menetluse number ning andmete töötlemise põhjendus. Politsei- ja Piirivalveamet koostab ja avalikustab kord aastas andmekaitseauditi tulemuste kokkuvõtte.“

Vastav auditeerimise nõue isikuandmete töötlemisel tuleneb nii õiguskaitseasutuste andmekaitse-direktiivi artiklist 34 kui IKÜM-i artiklist 39. Regulaarne andmekaitseauditite läbiviimine ja nende tulemuste avalikustamine tagab läbipaistvuse ning aitab kindlustada, et isikuandmete töötlemine vastab kehtivatele õigusaktidele ja andmekaitsealastele. Samuti suurendab see PPA vastutust ning tugevdab usaldust ameti andmetöötlusprotsesside suhtes. Et Selle kohustuse täitmine oleks püsiv ning haldusorganil ei oleks võimalust ressursisäästu või muude kaalutluste tõttu sellest seadusest tulenevast nõudest aja jooksul oma aktiga loobuda, palume see sätestada seaduse tasandil.

6. Numbrituvastuskaamera andmete säilitamistähtaaja kohustuslikkus ja ennetähtaegse kustutamise välistamine.

Palume jätta välja eelnõukohase PPVS-i § 13¹ lõike 7 lõpust tekstiosa: „või vajaduse äralangemisel kustutatakse numbrituvastuskaamera salvestis enne säilitamistähtaaja lõppemist“. Seda põhjusel, et isikuandmete säilitamistähtaeg on konkreetne ajavahemik, mille jooksul andmeid säilitada tuleb ning mis tuleb määrata kindlaks juba enne andmete kogumist. Andmete säilitamistähtaeg on ühtlasi mõeldud garantiiks andmesubjektile, et tal oleks teada, millise aja jooksul tal on võimalik esitada taotlus enda andmetega tutvumiseks. Seda kinnitab ka IKÜM-i artikli 14 lõike 2 punkt a, mis ütleb, et kui andmed ei ole kogutud andmesubjektilt, tuleb viimase suhtes õiglase ja läbipaistva töötlemise tagamiseks teatada, mis on isikuandmete säilitamise tähtaeg. Järelikult ei ole säilitamistähtaeg mõeldud rakenduma selliselt, et sätestatakse maksimaalne aeg, aga andmed võidakse kustutada ka varem – andmete säilitamise kohustus eksisteerib kuni säilitamistähtaaja lõpuni. Eeltoodud põhjustel palume lõike 7 viimane tekstiosa eelnõust välja jätta.

Lõike 7 tekst muudatustega (lisatud osa alla joonitud, välja jäetud osa läbikriipsutatud):

„(7) Numbrituvastuskaamera salvestis kantakse politsei andmekogu ennetava tegevuse andmestikku ja seda säilitatakse ~~käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud andmekogu ennetava tegevuse andmestikus~~ seal 45 kalendripäeva alates salvestise tegemisest. Numbrituvastuskaamera salvestist, mis kantakse teise andmestikku, säilitatakse vastava andmestiku säilitamistähtaaja lõppemiseni. ~~või vajaduse äralangemisel kustutatakse numbrituvastuskaamera salvestist enne säilitamistähtaaja lõppemist.~~ „

7. Logide säilitamine

Teeme ettepaneku sõnastada PPVS-i § 13¹ lõige 8. Lõike 8 tekst muudatustega (lisatud osa alla joonitud, välja jäetud osa läbikriipsutatud):

„(8) Numbrituvastuskaamera ~~päringu~~ andmetöötluse logi kohta säilitatakse järgmisi andmeid kaks aastat ~~alates päringu tegemisest järgmised logiandmed~~ arvates:

- 1) salvestise tegemise aeg ja koht;
- 2) mootorsõiduki või haagise registreerimisnumber;

~~3) salvestise kustutamise aeg;~~

3) 4) päringu tegija ees- ja perekonnanimi ning isikukood või asutus, arvestades riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses sätestatud;

4) 5) päringu kuupäev ja kellaaeg;

5) 6) päringu liik ja põhjendus, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud.“.

Pakutud sõnastus on keeleliselt õigem, kuna andmetöötluse kohta tuleb pidada erinevaid logisid, mitte logida ainult päringut. Praegune sõnastus ei kajasta täielikult andmetöötluse logide olemust numbrituvastuskaamerate kontekstis. Logid ei hõlma üksnes volitatud ametnike poolt kaamerasalvestiste päringute tegemist, vaid ka seda, et salvestis üldse tehti – logitud peab olema info ka selle kohta, kus ja mis ajal sõidukit pildistati. Kui aga volitatud isik on konkreetse andme kohta päringu esitanud, peab vastav logi säilima kaks aastat päringu tegemisest arvates. Selline sõnastus tagab andmetöötluse läbipaistvuse ja auditeeritavuse ning on kooskõlas andmekaitse nõuetega, võimaldades adekvaatselt dokumenteerida nii andmete tekkimist kui ka nende kasutamist.

Lisaks teeme ettepaneku eelnõust välja jätta kohustus logida salvestise kustutamise aega. Arvestades, et andmete säilitustähtaeg on seadusega selgelt määratletud ja imperatiivne, tuleb andmed tähtaja jooksul säilitada ning tähtpäeva saabumisel kustutada. Seetõttu on salvestise kustutamise aja eraldi logimine sisuliselt dubleeriv ega lisa täiendavat väärtust andmekaitse tagamisele ega auditeeritavusele.

Õiguskomisjon

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 7: Andre Hanimägi, Anti Haugas, Maria Jufereva-Skuratovski, Jaanus Karilaid, Valdo Randpere, Stig Rästa, Madis Timpson; vastu 2: Peeter Ernits, Varro Vooglaid; erapooletuid 0).

Esimees tegi seejärel ettepanekud eelnõu menetluslike otsuste osas. Eelnõu vastuvõtmiseks piisab täiskogu poolthälteenamusest.

Otsustati:

2.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 24.09.2025 (poolt 7: Andre Hanimägi, Anti Haugas, Maria Jufereva-Skuratovski, Jaanus Karilaid, Valdo Randpere, Stig Rästa, Madis Timpson; vastu 2: Peeter Ernits, Varro Vooglaid; erapooletuid 0).

2.2. Teha ettepanek teine lugemine lõpetada (poolt 7: Andre Hanimägi, Anti Haugas, Maria Jufereva-Skuratovski, Jaanus Karilaid, Valdo Randpere, Stig Rästa, Madis Timpson; vastu 2: Peeter Ernits, Varro Vooglaid; erapooletuid 0).

2.3. Kui teine lugemine lõpetatakse, teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda ja viia läbi lõpphääletus 08.10.2025 (poolt 7: Andre Hanimägi, Anti Haugas, Maria Jufereva-Skuratovski, Jaanus Karilaid, Valdo Randpere, Stig Rästa, Madis Timpson; vastu 2: Peeter Ernits, Varro Vooglaid; erapooletuid 0).

3. Info ja muud küsimused

Muid küsimusi ei arutatud.

(allkirjastatud digitaalselt)
Madis Timpson
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Selena Eenmaa
protokollija